

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΦΙΛΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΑΛΗΘΙΝΟ

Ἐκείνη τραγουδοῦσε τὰ τραγούδια ποῦ τῆς ἔμαθάν τὰ πουλιά, καὶ τὰ τραγουδοῦσε καλλίτερα ἀπὸ τὰ πουλιά· ἐκεῖνος ἔπαιζε τὸ ντέφι σὰν τσιγγάνος, μὰ καλλίτερα ἀπὸ κάθε τσιγγάνο· καὶ ἔτσι πήγαιναν τὸ δρόμο τους παίζοντας καὶ τραγουδώντας. Ποιοὶ ἦταν; Οὔτ' αὐτοὶ δὲν ἤξεραν. Θυμοῦνταν μοναχὰ πῶς ποτὲ δὲν εἶχαν κοιμηθῆ σὲ στρῶμα, ποτὲ δὲν εἶχαν φάγη σὲ τραπέζι· οἱ ἄνθρωποι ποῦ κάθονται σὲ σπιτία καὶ τρῶνε σὲ στρωμένα τραπέζια δὲν ἦταν συγγενεῖς τους· αὐτοὶ οὔτε εἶχαν συγγενεῖς, οὔτε εἶχαν σπιτικό. Μικροί, μικροί, τόσο μικροὶ ποῦ μόλις μιλοῦσαν, ἔσμιζαν ἔς τὴ μέση τοῦ δρόμου· ἐκείνη ἔβγαине μέσ' ἀπὸ ἓνα βάτο, ἐκεῖνος ἀπὸ ἓνα χαντάκι, — ποιαὶς κκακὶς μανάδες τὰ εἶχαν παρατήρησ; — κ' εὐθύς γελώντας ἐπιάσθησαν χέρι μὲ χέρι. Φιλόδρεχε ἐκείνη τὴν ἡμέρα· μὰ πέρα μακρὰ, ὁ οὐρανὸς ξεστέρωνε καὶ χρυσόφειγγεν ὁ ἥλιος. Ἐπερπάτησαν κατὰ τὸν ἥλιο· ἀπὸ τότε ὅλο τὸν ἴδιο δρόμο τραβοῦν, κατὰ τὴ μεριά ποῦ κάνει καλωσύνη. Θὰ πέθαιναν βέβαια ἀπὸ τὴ δίψα κ' ἀπ' τὴν πείνα, ἀν δὲν ἔτρεχαν τὰ κρυσταλλένια ποτάμια, ἀν ἦ σπλαγγνικαὶς χωριάτισσαις δὲν τοὺς ἔρριχναν ποῦ καὶ ποῦ κάμμιὰ γωνιὰ ψωμιοῦ τόσο ξερὴ ποῦ δὲν μ'ποροῦσαν νὰ τὴ φάνε ἢ κότταις. Ἦταν μιὰ λύπη νὰ βλέπη κανεὶς τὰ ἔρημα αὐτὰ παιδιὰ ἔτσι ἀχαμὰ καὶ χλωμά. Μὰ ἓνα πρωὶ — ἦταν πλειά μεγαλοῦτσικα — ξαφνίστηκαν, ὅταν ζῦπνησαν μέσ' ἔς τὸ χορτάρι, κοντὰ ἔς τὴ βίτξ ἐνὸς δένδρου, καὶ εἶδαν πῶς εἶχαν κοιμηθῆ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσουν μὲ σμιγμένα τὰ στόματα. Ἦσαν πῶς ἦτον γλυκὸ τὸ φιλι καὶ δὲν ἐξεχώρισαν ζυπνητὰ τὰ χεῖλη ποῦ εἶχαν σμιξῆ κοιμισμένα. Ἀπὸ τότες, δὲν τὰ ἐννοιαζε πλειά γιὰ τὴν φτώχεια τους· ἀν ἦταν δυστυχισμένα, μὰ ἦταν καὶ τόσο εὐτυχισμένα! Ἡ ἀγάπη γλυκαίνει ὅλαις ταῖς πικραις τοῦ κόσμου.

Τυλιγμένα σὲ ἄλλα κουρέλια ἐψήνονταν ἀπὸ τὸν ἥλιο, μουσκούνταν ἀπ' τὴ βροχὴ· μὰ δὲν ζήλευαν καθόλου ἐκείνους ποῦ φοροῦσαν δροσερὰ ρούχα τὸ καλοκαίρι, γούνας τὸ χειμῶνα. Εἶνε καλὰ καὶ τὰ τρύπη πανιὰ, ὅταν μ' αὐτὰ ἀρέση κανέννας ἔκείνον π' ἀγαπᾷ, καὶ πόσαις ἀρχόντισσαις δὲν θὰ ἄλλαζαν τὸ πλοῦσιό τους φάρμα μὲ τὸ κουρελοντυμένο μὰ ὄμορφο κορμὶ μιανῆς φτωχούλας; Γυρίζοντας ἀπὸ χωρὶ σὲ χωρὶ κ' ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία, ἔστεκαν μ'προστὰ σὲ πλουσιόσπιστα ὅποτε βλέπανε ἀνοιχτὰ τὰ παραθύρια μ'προστὰ σὲ μαγαζεῖα ποῦ ἔπιναν καὶ γλεντοῦσαν χωριανοί· ἢ μιὰ τραγουδοῦσαν, ὁ ἄλλος ἔπαιζε τὸ ντέφι του. Ἄν τοὺς ἔδιναν τίποτε ἐ-

χαίρουνταν, κ' ἀν δὲν τοὺς ἔδιναν δὲν ἐπικραίνονταν πολὺ καὶ πήγαιναν πάρα πέρα. Κι' ἀν ἦταν νὰ κοιμηθοῦν νηστικοί, τί τάχα; Μπορεῖ νάχη κανέννας τὸ στομάχι ἀδειανό, ὅταν ἔχη γεμάτη τὴν καρδιά.

Μιὰ φορὰ μονάχα εὐρέθησαν κ' οἱ δύο πολὺ θλιμμένοι. Ἦτον κρῦος, παγωμένος καιρὸς· τρεῖς ἡμέραις δὲν τοὺς εἶχε κανεὶς ἐλεήσῃ· μόλις ἔστέκονταν ἔς τὰ πόδια τους, νοιώθοντας τόση δύναμιν καθέννας ὅση γιὰ νὰ στηλώσῃ τὸν ἄλλον. Πῆγαν καὶ τρύπωσαν μέσα ἔς ἓναν ἀχυριῶνα, κ' ὁ ἀχυριῶνας ἦτον ὀρθάνοιχτος κ' ὁ ἀέρας μπαινόβγαине ἐκεῖ. Ὅσο κ' ἀν ἀγκαλιάστηκαν σφιχτὰ, σφιχτὰ, ἔτρεμαν, ἔτρεμαν ἀπ' τὸ κρῦο καὶ δὲν εἶχαν ὄρεξι γιὰ φιλι τὰ νηστικά τους στόματα. Τὰ δύστυχα! Ἀπελπισμένα γιὰ σήμερα χωρὶς ἐλπίδα γι' αὔριο. Τί θὰ κάνουν, τί θ' ἀπογείνουν, ἀν δὲν τοὺς λυπηθῆ καμμιά ψυχὴ σπλαγγνικὴ; Νὰ πεθάνουν ἔτσι μέσ' ἔς τὴν πρώτη νιότη τους, παρατημένα ἀπ' ὅλους;

— Γιατί νὰ μὴν ἔχωμε τάχα κ' ἐμεῖς ὅ,τι ὅλος ὁ κόσμος ἔχει; Εἶνε τόσο μεγάλο πρᾶμα ἄγνη φωτιά γιὰ ζεστασιά, ἄγνη ψωμί γιὰ δειπνο; Ἄλλοι νὰ κοιμοῦνται ἤτυχα ἤσυχα σὲ καλοζεσταμένα σπιτία, κ' ἐμεῖς ἐδῶ νὰ τρεμουλιάζουμε, σὰν πουλάκια χωρὶς φτερά, χωρὶς φωλιά.

Ἔτσι ἔλεγ' ἐκείνη μὲ τὰ δάκρυα ἔς τὰ μάτια. Μὰ ἔξαφνα τοὺς φάνηκε ἓνα φῶς ὀλόχρυσον καὶ πῆγαν ἔς τὸν παράδεισο· ἓνα φῶς ὀλόχρυσον τοὺς πεντριγύρισε καὶ μιὰ γυναῖκα σὰν ἄγγελος ἐπρόβλε μέσ' ἀπ' τὸ φῶς· ἦτον χρυσοκόκκινο ντυμένη καὶ κρατοῦσε χρυσὸ ραβδί ἔς τὸ χέρι.

— Κακότυχα παιδιὰ, τοὺς λέει, ἡ δυστυχία σας μ' ἔκανε νὰ σας συμπονέσω, κ' ἔρχομαι νὰ σας φέρω βοήθεια. Ὡς τώρα ἦσαστε φτωχότερα ἀπὸ τὸν πλεῖο φτωχό, ἀπὸ τώρα κ' ἐμπρὸς θὰ γείνετε πλουσιώτερα ἀπ' τὸν πλεῖο πλούσιον· θὰ κάνετε ἔξ' ἄλλογον καιρὸ τόσα πλοῦτη ποῦ δὲν θὰ βρίσκετε ἔς ὅλη τὴ χώρα κάσαις γιὰ νὰ τὰ βαλετε.

Ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ καὶ θαροῦσαν πῶς ὄνειρεύονται!

— Καὶ πῶς θὰ γείνη αὐτό, καλὴ κυρά;

— Ἐγὼ εἶμι ἡ καλὴ σας Μοῖρα, ὅ,τι προστάξω θὰ γείνη. Ὅποιος ἀπ' τοὺς δύο σας ἀνοίγει τὸ στόμα, ἓνα φλουρι χρυσὸ θὰ πέφτῃ ἀπ' τὰ χεῖλη του, καὶ δεύτερο καὶ τρίτο καὶ ἄλλα ἀπὸ κοντὰ.

Ἡ Μοῖρα χάθηκεν. Ἐκεῖνος κ' ἐκείνη θαρπαμένοι ἀπὸ τὸ ὅ,τι εἶχαν ἀκούσῃ ἔστεκαν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα — καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη τους ἔπερταν φλουριά καὶ φλουριά, βενέτικα, μαντζάρικα, κωστάντινα, λογιῆς, λογιῆς.

Ἔστερα ἀπὸ ἄλλα χρόνια, ἔς ὅλον τὸν κόσμον

ἦταν ξακουστό ἓνα ἀνδρόγυνο, ἓνας ἄρχοντας καὶ μιὰ ἀρχόντισσα ποῦ κάθονταν ἔς ἓνα παλάτι μεγάλο ἴσα μὲ μία πολιτεία, λαμπερὸ σὰν οὐρανὸς μὲ τᾶστρα, γιὰ τὸ ὅλ' οἱ τοῖχοι τοῦ ἦταν μαρμαρόχτιστοι καὶ στολισμένοι μ' ἀτίμητα πετράδια. Καὶ πάλι ἀπ' ἐξῶ δὲν ἦταν τίποτε ἔμπροστὰ ἔς τὸ τί ἦταν μέσα. Δὲν θαῦρισκε τέλος ἀν ἀρχινοῦσε κανεὶς νὰ πῆ τὸ τί καὶ τί στολίδια καὶ πῶς καὶ πῶς βαλμένα ἦταν ἐκεῖ μέσα. Ἐτυφλώνουνταν τὰ μάτια ἀπ' τὴ λαμπράδα καὶ οἱ νοικοκυραῖοι ἔκαναν γιορταῖς καὶ πανηγύρια ποῦ δὲν ἔμπορουσεν οὔτε βασιλιάς νὰ τους παραβγῆ.

Ἀπὸ τόπο σὲ τόπο τὸ πράγμα μαθεύθηκε καὶ ἔς τὴ χώρα ποῦ εἶνε ἡ Μοῖραις καὶ μιὰ ἀπ' αὐταῖς — ἐκείνη ποῦ φάνηκε ἔς τὸν ἀχυριῶνα ντυμένη χρυσοκόκκινα — ἐκίνησε νὰ πῆ νὰ ἰδῆ εὐτυχημένους ἐκείνους ποῦ ὅ,τι εἶχαν τὸ χρωστοῦσαν ἔς αὐτή.

Ἔφτασε ἔς τὸ παλάτι κατὰ τὸ βράδου-βράδου καὶ μῆκε ἔς τὴ χρυσὴ κάμαρα ποῦ κάθονταν ὁ ἄρχοντας καὶ ἡ ἀρχόντισσα μονάχοι. Μ' αὐτοὶ ἀντὶ νὰ δείξουν χαρὰ ποῦ τὴν εἶδαν ἔπεσαν καὶ οἱ δύο ἔς τὰ πόδια της μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα.

— Πῶς γίνεται αὐτό; λέει ξαφνισμένη καὶ ὄργισμένη ἡ Μοῖρα. Δὲν εἴσθε εὐχαριστημένοι ἀκόμη; ἀχάριστοι, τί ἄλλο θέλετε;

— Καλὴ κυρὰ, εἴμαστε τόσο δυστυχισμένοι, ποῦ τὰ πεθάνωμε ἀπ' τὴ λύπη μας, ἀν δὲν μᾶς σπλαγχνισθῆς.

— Δὲν ἔχετε ἀρκετὰ πλοῦτη;

— Ἐχομε μὲ τὸ παραπάνω.

— Μήπως βαρεθήκατε νὰ πέφτουν ἀπ' τὰ χεῖλη σας μόνον φλουριά καὶ θέλετε ν' ἀλλάξουν; Θέλετε λοιπὸν καλλίτερα νὰ προστάξω νὰ πέφτουν διαμάντια καὶ ζαφείρια μεγάλα σὰν αὐτὰ περιστεριῶν;

— Ὅχι, ὄχι, δὲν τὸ θέλομε αὐτό.

— Πέτε μου λοιπὸν τί σας κάνει νὰ πονῆτε, γιὰ τὸ ἐγὼ δὲν ἔμπορῶ νὰ το βρῶ.

— Καλὴ κυρὰ, καλὸ εἶνε νὰ ζεσταίνεται κανεὶς ὅταν κἀν κρῦο, νὰ κοιμᾶται ἰσὲ πουπουλένια στρώματα, νὰ τρώγῃ ὅσο θέλει ὅταν πεινᾷ, μ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ εἶνε κᾶτι καλλίτερο: νὰ φιλιέται κανεὶς χεῖλη μὲ χεῖλη μ' ἐκείνον π' ἀγαπᾷ. Ἀλλοίμονο! ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ μᾶς ἔδωκες πλοῦτη, αὐτὴ ἡ χαρὰ ἐχάθηκε γιὰ μᾶς: κάθε φορὰ ποῦ πάμε νὰ σμιζομε τὰ στόματά μας, φλουριά βγαίνουν ἀνάμεσα ἀπ' τὰ χεῖλη μας καὶ φιλοῦμε τὸ κρῦο αὐτὸ χρυσαφί.

— Ἄ, εἶπεν ἡ Μοῖρα, δὲν τὸ εἶχα συλλογισθῆ αὐτό. Μὰ τώρα πλεῖα δὲν ἔμπορεῖ νὰ γείνη ἄλλιως, πρέπει νὰ τὸ πάρете ἀπόφασι.

— Ὅχι, ποτέ! λυπήσου μας, σπλαγχνίσου μας.

Δὲν ἔμπορεῖς νὰ μᾶς πάρης πίσω τὸ χάρισμα αὐτὸ ποῦ μᾶς ἔδωκες;

— Ναί. Μὰ θὰ χάσετε μαζὶ καὶ ὅλα τὰ πλοῦτη, ὅσα ἔχετε καὶ θὰ γείνητε ὅπως πρῶτα φτωχοί, θεοφτωχοί.

— Καὶ τί μᾶς μέλει γιὰ τὰ πλοῦτη;

— Καλὰ λοιπὸν, ἄς γείνη κατὰ τὸ θέλημά σας.

Καὶ ἡ Μοῖρα ἀπλωσε ἀπάνω τους τὸ χρυσοῦ βραδὶ της...

Εὐρέθησαν πάλι μέσα ἔς ἓναν ἀχυριῶνα ὀρθάνοιχτο κι' ὁ ἀέρας μπαινόβγαине ἐκεῖ κρῦος καὶ παγωμένος. Ὅπως ἦταν τότε ἦταν καὶ τώρα, νηστικοί, μισόγυμνοι: ἐτρεμούλιαζαν σὰν πουλάκια χωρὶς φτερά, χωρὶς φωλιά. Μὰ δὲν ἐπαρραπονιούνταν: ἦταν εὐτυχημένοι σμίγοντας τὰ χεῖλη μ' ἓνα σφιχτό, γλυκὸ, ἀτέλειωτο φιλί...

(Κατὰ τὸν Catulle Mendès)

Δε

Ἐκ τῆς ἄρτι ἐκδοθείσης ἀξιολόγου μελέτης *Περὶ μεταναστεύσεων φυτῶν καὶ ζῴων ὑπὸ τοῦ ἐν Μεσολογίῳ ἱατροῦ κ. Γ. Χ. Παρλαπά, ἀποσπῶμεν τὰς ἐν εἰδει σημειώσεων προσηγημένας ἐν τέλει τοῦ βιβλίου εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν Μεσολογίῳ ἰχθύων καὶ τῆς ἀλειίας αὐτῶν:*

Η ΑΛΙΕΙΑ ΕΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΩ

Τὰ Τενάγη τοῦ Μεσολογίου, κοινῶς λιμνοθάλασσα, εἶνε εὐρὴ καὶ ἀβαθεὲς θαλάσσιον πεδίον, ἔχον ἐπιφάνειαν 4 ἑκατομμυρίων περίπου στρεμμάτων, διαιρεῖται δὲ εἰς 19 ἰχθυοτροφεῖα (Βιβάρια ἢ Ἰβάρια κοινῶς) ἅπαντα ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος καὶ ἐνοικιαζόμενα παρ' αὐτοῦ κατὰ δεκαετίαν. Χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους διὰ μακρᾶς σειρᾶς νησιδίων καὶ ἀμμοδῶν προχωμάτων (λούρων), καὶ συγκοινωνεῖ μὲν πολλαχοῦ μετὰ τῆς λοιπῆς θαλάσσης, ἰδίως ὅμως ἐνοῦται μετ' αὐτῆς διὰ στενῆς τινος αὐλάκος.

Ἐν τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ θαλασσίᾳ ἐκτάσει τὰ συνηθέστερα καὶ πολυπληθέστερα εἶδη τῶν ἰχθύων, ἅτινα εἰσέρχονται κατὰ τὸ Ἐαρ, εἰσίν:

Ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν *Cephaloideōn Mugiloidel*

τὸ γένος *Kéφαλος Mugil cephalus*, τὸ ἄρῆεν καλεῖται κοινῶς στείραδι, τὸ θῆλυ Μπάφα καὶ ἐκ ταύτης ἐξάγεται τὸ αὐγοτάραχον.

Ἄ Μύξιρος ἢ Μυξινάρι, *Mug. Saliens*.

Ἄ Γάστρος *M. Labeo*.

Ἄ Δευκύνος. *M. Curtus*, τὰ μικρὰ καλοῦνται Μαυράκια. Αἱ Βελέφισες, *M. Capito*.

Ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν *Sparoideōn*.

τὸ γένος *Χρῦσοφρυς, Chrysophrys aurata*, κοινῶς Τσιπούρα καὶ Μαρίδα.

Ἄ Σπάρος, *Sargus rondeletti*.

Ἄ Σαργός, *S. vulgaris*, ἀλλὰ σπανιώτερος.